

Кушнірук В. С.
кандидат економічних наук, доцент
Магар Д. Є.
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ВНЗ «Миколаївський національний аграрний університет»
м. Миколаїв, Україна

ВПЛИВ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ НА ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМСТВА

Кризові ситуації становлять серйозний виклик для сучасних підприємств у всіх галузях економіки. Однією з ключових сфер управління, яка піддається значному впливу під час криз, є операційний менеджмент. Від реагування на кризові ситуації в операційному менеджменті залежить ефективність функціонування підприємства та його можливість виживання в складних умовах.

Кризові ситуації, такі як економічні кризи, природні катастрофи, пандемії та інші події, можуть спричинити серйозні виклики для операційного менеджменту підприємства. Одним із найважливіших аспектів є зміна виробничих процесів та стратегій управління ресурсами з метою забезпечення безперебійності виробництва та мінімізації втрат. У таких умовах підприємство повинне адаптуватися до зміненого попиту на ринку, проблем з постачанням сировини та матеріалів, а також до змінених умов праці та безпеки.

Кризові ситуації значно впливають на елементи операційної системи підприємства, що може мати різноманітні наслідки для його функціонування. В такому випадку зазнають кризи виробничі процеси організації, управління підвладними ресурсами, ланцюг постачання, співпраця з партнерами тощо.

Кризові ситуації можуть мати серйозний вплив на персонал підприємства, включаючи зміни в режимі роботи, ризик звільнення та зміни в умовах праці. Управління цими аспектами є важливим для забезпечення ефективності операційного менеджменту. Вони вимагають зміни виробничих процесів для адаптації до нових умов, таких як змінений попит на ринку або обмеження в робочих умовах.

В період кризи на підприємстві різко зростає потреба в грошових коштах, обсяг яких, зменшується унаслідок падіння економічної кон'юнктури [1, с. 40]. Кризові ситуації впливають на фінансову стійкість підприємства, що може призвести до обмеження доступу до капіталу та необхідних ресурсів для виробничих операцій. Це може вимагати реорганізації фінансових стратегій та залучення додаткових ресурсів для забезпечення необхідних операцій.

Загалом, управління ресурсами, такими як працюючий персонал та фінансові ресурси, стає складнішим завданням під загрозою викликів,

спричинених кризою. Підприємство повинне здійснювати ефективне розподілення ресурсів для забезпечення стабільності операцій.

Зазнають впливу і якість продукції та послуг, зокрема через зміни в процесах виробництва, нестаток ресурсів або зміни в умовах праці.

Може порушитись ланцюг постачання та дистрибуції, що призведе до перерв у постачанні, затримок у доставці продукції до клієнтів. Під час кризових ситуацій ланцюг постачання стає особливо вразливим. Затримки у постачанні сировини, переривання транспортних маршрутів та збільшення витрат можуть вплинути на ефективність операційного менеджменту підприємства.

В умовах кризи співпраця з іншими підприємствами, галузевими організаціями, урядовими структурами та громадськими організаціями може бути важливою для забезпечення стійкості операційного менеджменту. З огляду на складність і різноманітність кризових ситуацій, їхній вплив на операційний менеджмент може бути різним та вимагати індивідуального підходу у кожному випадку.

Отже, сучасні умови господарювання характеризуються нестабільністю розвитку зовнішнього середовища, великою групою різноманітних ризиків на шляху реалізації бізнес-процесів, мінливістю, а іноді непередбачуваністю відносин господарюючих суб'єктів між собою та з іншими діями ринку. Все це, безумовно, породжує певні проблеми, які згодом переростають у кризові ситуації [2, с. 108].

Вплив кризових ситуацій, зокрема на елементи операційної системи підприємства, є комплексним і вимагає гнучкості, швидкого реагування та стратегічного планування з боку керівництва та персоналу. Підприємства, які успішно подолають ці виклики, можуть навіть зміцнити своє положення на ринку та стати більш конкурентоспроможними у майбутньому.

Розуміння впливу кризових ситуацій на операційний менеджмент підприємства та розробка ефективних стратегій реагування є важливими для забезпечення стійкості та успішного функціонування підприємства в умовах нестабільності та непередбачуваності.

Література:

1. Карковська В. Я., Хомин Р. М., Якимець М. М., Судомир Н. Ю. Причини впливу кризових ситуацій на діяльність підприємств. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Проблеми економіки та управління. – 2019. – Вип. 3. – С. 36-43.

2. Лозовський О. М., Новак І. Г. Менеджмент підприємства у кризовій ситуації. Приазовський економічний вісник. – 2020. – Вип. 6 (23). – С. 103-108.

3. Сирцева С.В., Кушнірук В.С., Бондаренко І.О. Управлінський облік як основа контролінгу в системі управління аграрними підприємствами. *Інфраструктура ринку*. №31. С. 763–767.